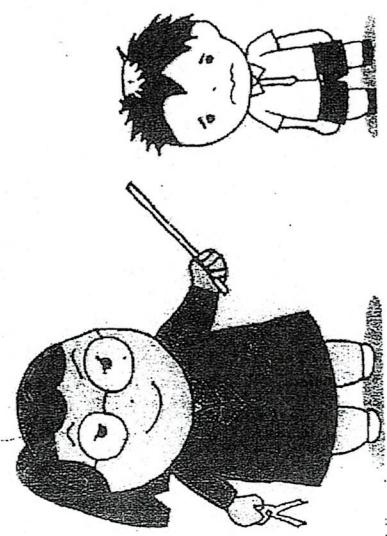

แนวทางการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ

- เหตุเบี่ยงเบนการกระทำผิด การกระทำผิดเพราะความจำเป็นบังคับหรือเพราะถูกยั่วโหละ อาจได้รับโทษน้อยกว่าที่ผิดโดยสิ้นคิดชั่วร้าย บางที่การกระทำผิดอาจเกิดขึ้นเพราะโรคจิตซึ่งต้องใช้การรักษามากกว่าการลงโทษ
- สภาพของผู้กระทำผิด ในความผิดอย่างเดียวกัน อาจกำหนดโทษต่างกันตามสภาพของผู้กระทำผิด ซึ่งอาจต้องพิจารณาโดยคำนึงถึง เพศ อายุ ตัว อายุราชการ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และสภาพทางส่วนตัวด้านอื่น ๆ ของผู้กระทำผิด

เทศบาลตำบลบ้าน
งานบริหารงานบุคคล
สำนักงานปลัด

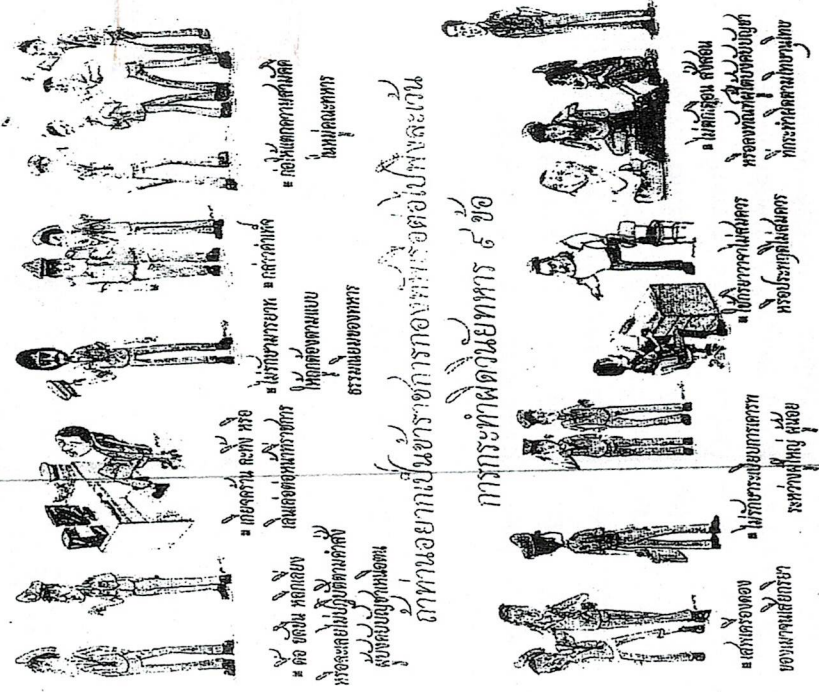
อย่างไรก็ดี แม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกันก็อาจแตกต่างกันในลักษณะพฤติการณ์ หรือเหตุผลซึ่งอาจใช้ดุลพินิจวางโทษหนักเบาแตกต่างกันตามความแก่กรณีได้ โดยนำเหตุผลบางประการมาประกอบการพิจารณา เช่น

- ลักษณะของการกระทำผิด ความผิดอย่างเดียวกัน บางกรณีพฤติการณ์หรือลักษณะแห่งการกระทำผิดเป็นการกระทำ ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องวางโทษหนักกว่าจะถึงได้ ออกจากราชการ แต่บางกรณีพฤติการณ์หรือลักษณะการกระทำผิดไม่ถึงขั้นเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งอาจพิจารณาว่าไม่

- ฐานความผิดที่ต่างกันตามสมควรแก่กรณี
- ผลแห่งการกระทำผิด ความผิดอย่างเดียวกัน อาจต้องวางโทษต่างกัน เพราะผลแห่งการกระทำผิดทำให้เกิดความเสียหายมากน้อยต่างกัน

- คุณความดี ในความผิดอย่างเดียวกัน ผู้มีประวัติการทำงานดี ไม่เคยกระทำผิดมาก่อน อาจได้รับโทษน้อยกว่าผู้ที่เคยทำผิดมาก่อนแล้ว ผู้ทำผิดในเรื่องเดียวกัน ความที่พยายามแก้ไขบรรเทาผลร้ายอาจได้รับโทษน้อยกว่าผู้ไม่ได้พยายามทำเช่นนั้น เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องควบคุมผู้ต้องหาไม่ได้ เช่นนั้น เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องควบคุมผู้ต้องหาไม่ได้ เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหลบหนี ในรายที่พยายามติดตามจับกุม ผู้ต้องหาที่หลบหนีคืนมาได้ ควรจะได้รับโทษน้อยกว่าคนที่ไม่พยายามทำเช่นนั้น

- การรู้หรือไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ถ้าทำไปทั้ง ๆ ที่รู้ผิด ย่อมมีโทษหนักกว่าทำไปเพราะไม่รู้ผิด
- การให้ออกาสแก้ไขความประพฤติ ถ้าเป็นความผิดเล็กน้อยไม่ร้ายแรง อาจให้ออกาสแก่ผู้กระทำความผิดที่จะแก้ไขความประพฤติอีกครั้ง โดยวางโทษสถานเบา หรือคงโทษโดยกล่าวตักเตือนหรือทำทัณฑ์บน แล้วแต่กรณี

แนวทางการลงโทษทางวินัย

การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ คือ การพิจารณาว่าจำเลย ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และควรลงโทษในสถานใด หรือไม่ ทั้งนี้เป็นการกระบวนกรที่จะต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณาโดยเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้ การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษพึงกระทำ เมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่กล่าวหาโดยกระจำเลยชัดพอที่จะพิจารณาความผิดและกำหนดโทษได้แล้ว ทั้งนี้หากเป็นความผิดวินัย ซึ่งมีใช้กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะต้องได้ข้อเท็จจริงจากการสืบสวนหรือสอบสวน หากเป็นความผิดวินัยในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง อาจได้ข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด การสืบสวน การรายงาน หรือการรวบรวมข้อมูลแล้วแต่กรณี

หลักการพิจารณาความผิด

ในการพิจารณาความผิด มีหลักที่ควรคำนึงถึงอยู่ ๒ หลัก คือ

(๑) หลักนิติธรรม ได้แก่การพิจารณาตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือ การที่จะถือว่ากระทำความผิด เป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องมีบทกฎหมายบัญญัติว่ากระทำความผิดเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ถ้าไม่มีบทกฎหมายว่ากระทำความผิดเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ก็ไม่ถือเป็นกระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ การที่จะถือว่ากระทำความผิด เป็นการกระทำความผิดวินัยฐานใดนั้น ต้องพิจารณาให้ อย่างไรเป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องพิจารณาให้ ข้อองค์ประกอบของความผิดฐานนั้นในทุกประการ ถ้ากรณีใดไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานใดก็ไม่เป็นความผิด ฐานนั้น ถ้าข้อเท็จจริงยังชี้ข้อองค์ประกอบความผิดตาม มาตราใด ก็ปรับบทเป็นความผิดไปตามมาตรานั้น และ ลงโทษไปตามความผิดนั้น

(๒) หลักมนุษยธรรม ได้แก่ การพิจารณาบทพินัยให้รอบคอบโดย คำนึงถึงความเป็นจริงและความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควร จะเป็น เช่น ตามตัวอย่างดังกล่าวใน (๑) ถ้าพิจารณาโดยใช้หลัก มโนธรรมด้วย ก่อนที่จะปรับบทความผิด และกำหนดโทษจะต้อง คำนึงถึงความ เป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นในสภาพการณ์ เช่นนั้นว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่ด้วย ซึ่งการ พิจารณาโดยคำนึงถึงความ เป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นนั้น ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แวดล้อมประกอบ เช่น ดูว่า ฐานะของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นอย่างไร ถ้าฐานะยากจนมาก เงิน ขาดมือเสมอ ชักหน้าไม่ถึงหลังเป็นประจําอย่างนี้แม้เงิน ๑๐ บาท ๒๐ บาท ก็อาจฟังว่าเอาไปหมุนใช้ส่วนตัวก่อนได้ แต่ถ้าเป็นคน ร้ารวย ฐานะดี มีเงินติดตัวอยู่เป็นจำนวนพันเสมอ อย่างนี้การที่ ไปกับเงินส่วนตัวก็คงจะไม่ได้ประโยชน์แก่ตนเองอย่างใด ก็ไม่ น่าจะปรับบทเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพราะขาด องค์ประกอบในข้อที่ว่า “เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่ ควรได้” และอาจต้องดูระยะเวลาที่เงินอยู่กับตัวด้วยว่านาน เพียงใด ถ้าระยะเวลาเป็นเดือน ๆ ก็อาจได้ประโยชน์ส่วนตัว ในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ พอที่จะฟังว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ราชการได้ แต่ถ้าเงินอยู่ในมือเพียง ๒-๓ วัน แล้วนำมาส่งเอง โดย ไม่มีเหตุบังคับให้ต้องส่ง แม้เงินจะมาก ก็น่าจะไม่ได้ประโยชน์ อะไรในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ จึงขาดองค์ประกอบที่จะฟังว่าเป็น การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ความผิดที่จะปรับบทลงจะเข้ากรณี เพียงไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ดังนี้ เป็นการพิจารณา โดยอาศัยหลัก นิติธรรม และหลักมนุษยธรรมประกอบกัน ซึ่งจะ ถูกต้องตามความเป็นจริง และเหมาะสมกว่าการพิจารณาโดย อาศัยหลัก นิติธรรมแต่เพียงอย่างเดียว

(๑) หลักนิติธรรม คือ คำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือ

(ก) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องโทษสถานไล่ออกหรือปลด ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะ ลดหย่อนก็ได้ แต่ลดลงต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

หลักการพิจารณากำหนดโทษ

- (๒) ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์หรือ ตัดเงินเดือน
- (๓) ความผิดวินัยเล็กน้อย อาจวางโทษสถานภาคทัณฑ์ แต่ ถ้าเป็นความผิดครั้งแรก และผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอัน ควรลงโทษ จะควรให้ถือว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้
- (๔) หลักมนุษยธรรม คือ การพิจารณาบทพินัยให้รอบคอบ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็น ภายใตของเขตรระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่นในกรณี ที่กฎหมายกำหนดว่าความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องส ไล่ออก หรือปลดออก ดังนั้นกรณีไหนควรกำหนดโทษเป็นไล่ออก หรือปลดออก การพิจารณาโทษเป็นปลดออก ควรใช้หลักมนุษยธรรมเข้าประกอบการพิจารณาด้วย และทำนองเดียวกันในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง กรณีไหนจะควรลงโทษ หรือ กักขัง หรือภาคทัณฑ์ และกรณีไหนจะควรลดหย่อนโทษ หรือ งดโทษ ก็ควรใช้หลักมนุษยธรรมเข้าประกอบการพิจารณาด้วย
- (๕) หลักความเป็นธรรม คือ การวางโทษจะต้องให้ระดับ เสมอหน้ากัน ใครทำผิดก็จะต้องถูกลงโทษ ไม่แยกแยะ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง การกระทำผิดอย่างเดียวกันในลักษณะ และพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน ควรจะวางโทษเท่ากัน

